

POSLANICA OB MEDNARODNEM DNEVU INVALIDOV

Foto: Mestna občina Murska Sobota

Že tradicionalno praznovanje **mednarodnega dneva invalidov, 3. decembra**, je bilo prvič razglašeno leta 1992 z resolucijo Generalne skupščine Združenih narodov. Obeleževanje je namenjeno **osveščanju o tem, da so tudi invalidi del družbe**, ki se še vedno pogosto sooča z diskriminacijo, socialno izključenostjo in različnimi ovirami, ki otežujejo enakopravno sodelovanje na številnih področjih življenja. Hkrati je ta dan priložnost, da se zavemo koristi, ki jih celotni družbi prinaša aktivno sodelovanje invalidov na vseh področjih političnega, družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja.

Slovenski invalidi se povezujemo v invalidskih organizacijah, ki niso le prostor izmenjave izkušenj, ampak z izvajanjem številnih programov in dejavnosti pomembno prispevajo k izboljšanju položaja invalidov. Velika večina reprezentativnih in drugih invalidskih organizacij, v okviru katerih deluje tudi 210 lokalnih društev, sodeluje v **Nacionalnem svetu invalidskih organizacij Slovenije**. NSIOS si prizadeva za zagotavljanje temeljnih človekovih pravic invalidov, spremlja uresničevanje zavez, ki jih ima naša država na podlagi Konvencije ZN o pravicah invalidov ter drugih mednarodnih in nacionalnih pravnih aktov, opozarja na diskriminacijo, družbeno-ekonomski položaj invalidov in pomen zagotavljanja enakih možnosti ter prispeva k oblikovanju enakopravne, pravične in vključujoče družbe. Skladno z načelom »Nič o invalidih brez invalidov« ter ob strokovnem znanju in izkušnjah, ki so se v več desetletnem delovanju akumulirali v invalidskih organizacijah, utemeljeno pričakujemo, da so predstavniki NSIOS tvorno vključeni v procese oblikovanja sistemskih rešitev in drugih ukrepov na vseh področjih, ki so relevantna za invalide.

Mednarodni dan invalidov 3. decembra 2023 želimo **obarvati z vijolično barvo – mednarodno barvo invalidov**, ki jo poznamo iz globalne kampanje #WeThe15, s katero opozarjamo na dejstvo, da invalidi predstavljamo 15% svetovne

populacije, kar je več kot 1 milijarda ljudi. Kot največja družbena manjšina ne moremo in ne smemo biti spregledan del družbe. K sodelovanju s prižigom vijolične svetlobe smo tokrat povabili slovenske občine, saj ima tudi lokalno okolje ključno vlogo pri zagotavljanju vključujočega okolja za vse prebivalce.

NSIOS se vsem medijem, ki bodo objavili poslanico ter občinam, ki bodo s prižigom vijolične luči ali z drugimi aktivnostmi obeležile mednarodni dan invalidov, iskreno zahvaljuje. Ob tej priložnosti pa gre iskrena zahvala prav tako vsem posameznikom in institucijam, ki s svojim delovanjem omogočajo in spodbujajo enakopravno, aktivno in neodvisno življenje invalidov.

mag. Mateja Toman, predsednica NSIOS

ZAKAJ ZNAKOVNI JEZIK PREDSTAVLJA VRATA V DRUŽBENO ŽIVLJENJE?

Borut Pogačnik

Foto: arhiv ZIFS

Že nekaj let pišemo o pomenu znakovnega jezika. Vsi tisti, ki **nismo vsak dan v stiku z gluhi in gluhoslepimi**, se niti ne zavedamo globjega pomena te vrste pomembne komunikacije.

Kako pomembno je, da se katerega koli jezika učimo že v prvih fazah razvoja, je primer **Kasparja Hauserja**: dečka, ki je bil najden v divjini. V popolni izolaciji od ljudi.

Takrat so ga pričeli učiti jezika, a brezuspešno. Kaspar Hauser je začel govoriti, vendar ni razumel pomena. Ta tema je bila ena od preokupacij, pred dnevi umrlega hrvaškega profesorja-emiritusa Vjerana Zuppe. Pa ne samo njega. Slavni režiser Werner Herzog je na to temo naredil celo film.

Sporočilo je izjemno pomembno. **Znanje jezika omogoča življenje v družbi**. Brez tega kakršna koli družbena vloga sploh ni mogoča.

Ob tem se je mogoče dotakniti **tudi znakovnega jezika, kot dela primarne in sekundarne socializacije v družbi**.

Vjeran Zuppa, intelektualec, verjetno brez posebnih povezav z gluho ali gluhoslepo populacijo, je dojel vso razsežnost jezika, kot orodja vsakršne komunikacije. Njegov pomen je bil tudi v tem, da je potrebno vsa "utrjena" stališča in resnice v družbi, vedno ponovno izpostaviti prepričevanju. Čas v katerem živimo to zahteva od vsakogar izmed nas, pa naj si bo, kar na vseh poljih družbe. Še posebej tudi na polju jezika in to tudi **znakovnega**.

POKLON 3. DECEMBRU IN ZASKRBLJENOST Mag. Mojca Vaupotič, mag. Mateja Toman

Druženje z uporabniki programa Veriga v Juršincih in na Jesenicah

Foto: arhiv ZIFS 2023

Ob obeleževanju **mednarodnega dneva invalidov** želimo slovenski javnosti sporočiti, da **smo tudi invalidi del naše družbe in želimo v njej enakopravno in aktivno sodelovati ter enako kot drugi prispevati k njenemu razvoju**. Smo pa tudi resno zaskrbljeni. Za tiste, ki nas manj poznate pa še nekaj vrstic.

Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS) je nevladna organizacija, ki prostovoljno združuje reprezentativne in druge invalidske organizacije, ki delujejo na državni ravni v Republiki Sloveniji. NSIOS je ustanovljen skladno z določili Zakona o invalidskih organizacijah in ima status v javnem interesu.

V NSIOS se združuje 24 invalidskih organizacij, ki povezujejo več kot 210 lokalnih društev. Vključene invalidske organizacije zastopajo interese **prek 115.000 slovenskih invalidov**. NSIOS je polnopravni član Evropskega invalidskega foruma (European Disability Forum – EDF).

NSIOS si prizadeva za zagotavljanje temeljnih človekovih pravic invalidov, spremlja uresničevanje zavez, ki jih ima naša država na podlagi Konvencije ZN o pravicah invalidov ter drugih mednarodnih in nacionalnih pravnih aktov, opozarja na diskriminacijo, družbeno-ekonomski položaj invalidov in pomen zagotavljanja enakih možnosti ter prispeva k oblikovanju enakopravne, pravične in vključujoče družbe. Skladno z načelom »Nič o invalidih brez invalidov« ter ob strokovnem znanju in izkušnjah, ki so se v več desetletnem delovanju akumulirali v invalidskih organizacijah, utemeljeno pričakujemo, da so predstavniki NSIOS tvorno vključeni v procese oblikovanja sistemskih rešitev in drugih ukrepov na vseh področjih, ki so relevantna za invalide.

V NSIOS aktivno spremljamo vsa dogajanja, ki bistveno vplivajo na življenje invalidov, pri čemer izpostavljamo le nekaj najpomembnejših: Zakon o dolgotrajni oskrbi, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu, Zakon o osebni asistenci, Pravilnik o vlogi za uveljavljanje pravic do dolgotrajne oskrbe v okviru Zakona o dolgotrajni oskrbi, Zakon o invalidskih organizacijah v zvezi z ureditvijo sistema financiranja NSIOS v skladu z Konvencijo o pravicah invalidov.

Ves čas pa smo se tudi aktivno udeleževali sej komisije Državnega sveta RS za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ter Odbora Državnega zbora RS za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Na sejah fokalne skupine vlade RS smo se s konkretnimi predlogi zavezali za volilno pravico za vse, za uresničevanje načel inkluzije v izobraževanju, za ohranitev pravic iz zdravstvenega zavarovanja, za izboljšanje socialnega položaja invalidov in usklajevanje socialnih transferjev idr.

Kljub našim številnim aktivnostim pa naši predlogi in pobude pre pogosto niso upoštevani ali so upoštevani le delno, postopki uveljavitve ustreznih rešitev pa so tudi neustrezno dolgi. Hkrati ob napovedanih reformah na številnih ključnih področjih **izražamo zaskrbljenost**, da bi posegi v obstoječo zakonodajo ogrozili pravice invalidov in poslabšali naše možnosti za dostojno, neodvisno, aktivno in zdravo življenje ter enakopravno vključevanje v družbo.

OB 3. DECEMBRU BOGAT NABOR ODDAJ Borut Pogačnik

Foto: arhiv ZIFS

V Združenju invalidov– Forumu Slovenije smo ob 3. decembru – **Mednarodnem dnevu invalidov pripravili bogat nabor oddaj s slovenskimi invalidi**, kjer bodo spregovorili o svojem življenju, delu, uspehih in morda tudi o razočaranjih.

Že v sredo, **6. decembra**, bo v oddaji **Odprta dlan** predsednica Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije **mag. Mateja Toman** med **10.30 in 11.15 uro** govorila o **dejavnostih sveta v letu 2023** ter tudi o zaskrbljenosti, o čemer piše tudi na 3. strani današnje številke. V oddaji boste lahko aktivno sodelovali s svojimi vprašanji na številki **01 786 0 400** v času oddaje. Frekvence, kjer bo oddaja v živo, pa so: **93,1, 96,2 in 97 MHz**.

V petek, **8. decembra**, pa bosta v isti oddaji in na istem radiu ter v istem času govorila državni svetnik **Dane Kastelic**, predsednik Zveze paraplegikov Slovenije in državni svetnik **Dušan Strnad**, ki je tudi župan Občine Ivančna Gorica. Tema oddaje pa bo **uveljavljanje pravic invalidov v prvem domu civilne družbe - Državnemu svetu RS** v letošnjem letu ter v preteklih obdobjih.

V soboto, **9. decembra**, pa bo **Amir Alibabić**, predsednik Društva študentov invalidov na **Radiu Štajerski val** v času med **14.20 in 15.00 uro** govoril o **položaju slovenskih študentov invalidov**, kar je še posebej izpisano v posebnem članku te številke.

Tudi v nedeljo, **10. decembra**, bo živahno, ker bo v oddaji **Sončni žarek** na valovih Radiu Celje **Gregor Erman**, **invalid z multiplo sklerozo** govoril o svoji, s trnom posuti življenjski poti, kjer pa je z močno voljo in na različne načine uspel ustaviti to zlohотно obolenje ter se spet postaviti na noge, da lahko dela in živi polno življenje. Oddajo lahko poslušate med **18.15 in 18.45 uro** na frekvencah **Radia Celje**, ki so: **95,1, 95,9, 100,3 in 90,6 MHz**.

Žal, oddaje na drugih radijskih postajah niso več kontaktne, saj se je tekom desetletij odkar jih imamo tudi precej spremenila lastniška struktura. Novi lastniki pa so bolj zainteresirani za druge oblike promocij, kot bi bile oddaje o invalidih in invalidnostih v živo. To je res škoda, saj so prav te oddaje, ki jih oblikuje in vodi Združenje invalidov – Forum Slovenije od konca leta 1994 pa do danes, omogočile predvajanje več kot 1.500 oddaj, kjer je nastopilo skoraj 2.500 gostov z različnimi vrstami invalidnosti, kakor tudi številni športniki, kulturniki in politiki, ki so vsaj v času okoli mednarodnega dne pokazali več afinitete do vprašanj povezanih z invalidi in invalidskimi politikami.

STARIZEM: PROBLEM NA OBEH STRANEH STAROSTNEGA SPEKTRA

Foto: Brin Gerdina

V četrtek, 23. novembra, je v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani potekal zaključni dogodek projekta **Starizem: problem na obeh straneh starostnega spektra**, ki so ga v zavodu OPRO zadnje pol leta soustvarjali z Javnim zavodom Mladi zmaji. Projekt, ki ga je vodil sociolog **dr. Otto Gerdina** je temeljil na nedavnem poročilu Svetovne zdravstvene organizacije, ki je starizem pripoznalo kot globalen problem in poudarilo, da je **žrtev starizma lahko katera koli starostna skupina, ne le stari ljudje**.

Trenutno **ni celovite teorije o starizmu**, ki je usmerjen proti mladim ljudem. To je dr. Gerdina ponazoril z naštevanjem izrazov, ki jih različni avtorji uporabljajo za označevanje tovrstne diskriminacije, denimo obratni **starizem** (reverse ageism), otrocizem (childism) ali **odraslostizem** (adultism). Vsi ti izrazi se nanašajo na stereotipe, občutke in vedenje odraslih do otrok in mladostnikov, ki temeljijo na predpostavki, da so mladi ljudje in otroci naivni, neizkušeni ali nesposobni ter da odrasli vedo bolje in imajo zato pravico ravnati z njimi brez njihovega soglasja.

Zasluzna profesorica in izredna članica SAZU **dr. Mirjana N. Ule** je v predavanju z naslovom »**Starizem v kontekstu neoliberalne ideologije: Spreminjajoči se pogledi na mladost in starost**« poudarila, da so v zadnjih desetletjih z vznikom neoliberalne ideologije tako mladi kot stari ljudje postali izključeni iz dominantnih procesov v družbi in socialnih vlog, ki posameznikom dajejo družbeno moč in veljavo. Časovna primerjava odnosa do mladih ljudi kaže, da so mladi ljudje v drugi polovici dvajsetega stoletja v očeh javnosti dobili določano veljavo, saj so postali pomemben »generator družbenih sprememb«. V novih z neoliberalizmom prežetih razmerah pa so ponovno postali običajna starostna skupina, za katero je treba skrbeti in jo nadzorovati, še poudarja dr. Ule.

Tuje raziskave starostnih stereotipov, ki so jih **deležni mladi ljudje na področju trga dela** kažejo, da mladi delavci običajno vzbujajo manj empatije in so pogosto dojeti kot manj vestni, manj čustveno stabilni in bolj neprijetni, hkrati pa so dojeti tudi kot bolj ustvarjalni in ekstrovertirani kot stari delavci, je povzel dr. Gerdina in poudaril, da se pri mladih ljudeh pogosto ne ceni njihovih izkušenj, ne verjame v njihovo delovno etiko in stanovitnost. Čeprav se višje ocenjuje njihov potencial za razvoj, fleksibilnost in zmogljivost. Podatki za Veliko Britanijo kažejo, da eden od treh mladih delavcev občuti starostno diskriminacijo.

Kljub razširjenosti in negativnim posledicam starizma pa so raziskave o starizmu v primerjavi z raziskavami o drugih oblikah diskriminacije, kot sta rasizem ali seksizem, redke. Pojem torej ni sprožil kakšne posebne znanstvene pozornosti, niti družbenih pobud za odpravo diskriminacije po starosti. Ko govorimo o enakih možnostih, raznolikosti, vključevanju in človekovih pravicah, se starizem redko znajde na dnevnem redu, opozarja dr. Ule.

Svetla izjema je **raziskava o razširjenosti starizma v Sloveniji**, ki so jo v zavodu OPRO v sodelovanju s Centrom za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij izvedli leta 2022. Podatki kažejo, da je starizem **še bolj razširjen**, kot se je doslej predvidevalo. **Doživlja ga praktično vsak drugi človek**. Raziskava je prav tako pokazala, da v povprečju **ženske zaznavajo več starostne diskriminacije kot moški**. Prav tako so več starostne diskriminacije zaznavali srednje ter manj izobraženi ljudje. Glede dohodkovnega razreda in materialnega položaja gospodinjstva, niso zaznali signifikantnih razlik pri zaznavanju starostne diskriminacije, so pa mladi ljudje v večji meri poročali o doživljanju starostne diskriminacije kot stari ljudje.

Da bi opozorili na problem starizma, ki preprečuje polnovredno življenje na obeh straneh starostnega spektra, je v sklopu projekta nastal **dvajsetminutni izobraževalno dokumentarni film Koliko pa ti šteješ?**, ki so ga pod mentorstvom Marka Džamastagiča in dr. Otta Gerdine ustvarile Julija Mihovec, Maša Maruša Bregar, Veronika Predovnik, Kaja Rakušček in Hana Barši Palmič. Film skozi zgodbe mladih in starih ljudi ter komentarje uglednih strokovnjakov opozarja na razširjenost starostnih stereotipov in predsodkov, ter o vzrokih in posledicah starostne diskriminacije. Išče rešitve in načine, kako se lahko starizmu zoperstavimo, in poudarja, da leta nikakor ne bi smela določati človekove vrednosti v družbi. V zavodu OPRO upajo na uporabo filma v pedagoškem procesu, zato ga bodo kot didaktično orodje v kratkem javno objavili na Youtubu. (vir: *Zavod OPRO*)

IZDELAVA ADVENTNIH VENČKOV NA JESENICAH Katarina Lukešević

Z uporabniki programa Veriga na Jesenicah

Skupaj smo izdelali adventne venčke

Foto: S.B. – ZIFS 2023

Ker že trka na naša vrata magični december in z njim tudi vedno hladnejši dnevi, so bili v ponedeljek, 27. novembra, temu času primerno tudi kreativni. Z navdušenjem so se lotili **izdelave svojega unikatnega adventnega venčka**.

Na Jesenicah je bila tudi izvajalka Simona, ki je pomagala uporabnikom programa **Veriga psihosocialne oskrbe in druženja** pri izdelavi venčkov. Ob izdelavi in okraševanju adventnih venčkov so se tudi podružili in tako skupaj pričarali praznično vzdušje.

Približuje se prva adventna nedelja, tako da ne pozabite postaviti adventni venček na mizo ali obesiti na vrata.

PRISLUHNIMO TIŠINI: ZGODBE NEUSTAVLJIVE VOLJE

Vlasta Tifengraber

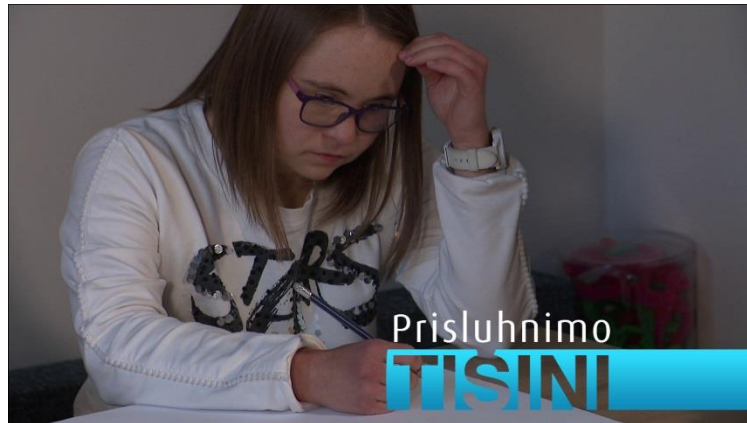

Foto: Prisluhnimo tišini

Invalidi so veliko bolj kot povprečni ljudje deležni diskriminacije in socialne izključenosti, prav tako so **velikokrat izpostavljeni revščini ter slabšemu družbenemu in ekonomskemu položaju**. Zato smo ob mednarodnem dnevu invalidov, ki ga zaznamujemo 3. decembra, posvetili prav njim.

Oddaja Prisluhnimo tišini bo na **sporedu v soboto, 2. decembra ob 15.30 uri na TV SLO 1 in v petek, 8. decembra, ob 14.50 uri na TV SLO 1.**

OBČINA PO MERI INVALIDOV

Vabimo vas
v torek, 5. decembra 2023, ob 17. uri
v Mladinski center Vrtojba (Ulica 9. septembra 72, Vrtojba)
na svečano podelitev listine
»Občina po meri invalidov«.

Zveza delovnih invalidov Slovenije v okviru svojega projekta »Občina po meri invalidov« vzpodbuja občine za načrtno odzivanje na posebne potrebe invalidov in za njihovo socialno vključevanje, za sožitje in večjo kvaliteto življenja vseh občanov.

Na podlagi Pravilnika Zveze o pridobitvi listine je
Občina Šempeter - Vrtojba
prejemnica listine »OBČINA PO MERI INVALIDOV« za leto 2023.

Slavnostni govornik bo Danijel Kastelic, državni svetnik.

Veselimo se srečanja z Vami!

Zveza delovnih invalidov Slovenije Peter BRŠEK, predsednik	Občina Šempeter - Vrtojba Milan TURK, župan	Medobčinsko društvo invalidov Goriške Erik PINTAR, predsednik
---	--	--

The image shows three logos and signatures. On the left is the logo of Zveza delovnih invalidov Slovenije with a signature. In the middle is the official seal of the Municipality of Šempeter - Vrtojba with a signature. On the right is the logo of the Inter-municipal Association of Invalids of the Gorizia Region with a signature.

Foto: Zveza delovnih invalidov Slovenije

HALO, ZIFS...?

Poberki iz dežurne svetovalne službe

Pokličite nas na 041 381 679, vse dni v tednu med 8.00 in 21.00 uro ali povprašajte na info@zifs.si.

Dežurna svetovalna služba Združenja Invalidov – Foruma Slovenije deluje neprekinjeno vse dni že od 20. marca 2020 naprej in je v tem času pomagala že več kot tisoč ljudem.

Poberek iz dežurne svetovalne službe:

- Še vedno se oglašajo številni poplavljeni s področij, ki so jih letošnje avgustovske poplave izjemno prizadele in kjer še vedno ni urejen njihov položaj. Vse to pa se kaže tudi v duševnem stanju, saj se je, kot smo predvidevali, začetna tesnoba prelevila v nevrotično, ki pa je lahko zelo destruktivna.

Tako se tudi kaže v povečanju predpisanih antidepresivov, ki pa niso rešitev za številne osebe v stiski. Tako nas je s tega področja klicala tudi svetovanka, ki se že od začetka avgusta letos oglašala na našo številko. Tokrat je začudena, da ji je lečeči zdravnik predpisal antidepresiv, ker mu je potarnala, da ima določene duševne težave zaradi poplav in nejasne situacije, ker tudi sama ne ve, kako bo, če bo morala v dom, saj je njena penzija trenutno 730 eur, s tem denarjem, pa si ne more plačati niti uporabe dvoposteljne sobe v domu, ker so cene v zadnjem kvartalu še višje in tudi vodstva socialnih zavodov stalno najavljajo, da bodo bivanje v domovih še povišala.

Ko smo pogledali stranske učinke antidepresiva in se pogovarjali s svetovanko, smo ugotovili, da ima od šestih predvidenih mogočih stranskih učinkov, kar njih pet. Takoj, ko je pričela jemati ta antidepresiv, so se pričele pojavljati slabosti, zaprtje, dremavica skozi dan (ponoči pa ne more zaspiti) ter diskinezije (nenormalni nehoteni gibi), ki so bili vzrok tudi njenemu padcu v kuhinji v preteklem mesecu. Edino, kar še nima, so prividi, kot nenormalni vidni pojavi.

Zdravniku pa je tudi omenila, da veliko hodi po trgovinah, a nič ne kupi, saj nima za to sredstev.

Čudi nas, da lečeči zdravnik ni temu pojavu pripisal večje teže, saj je jasno, da se upokojenka, ki sama živi in je stara več kot 80 let, počuti popolnoma osamljeno in na ta način pride v stik z ljudmi v prodajalnah, čeprav tudi nima želja, da bi kaj posebej potrebovala.

Vemo, da je družinskih zdravnikov vsej manj in da imajo ogromne vrste pred svojimi ambulantami, vendar pa bili primeri takšnih vrst pacientov, morda bolje rešeni, če bi se kdo znal in mogel pogovarjati z njimi, saj s svojim vedenjem, obnašanjem in s svojimi aktivnostmi, jasno kažejo, da so pri njih v ospredju duševne težave, povzročene s strani neizvestnosti, kaj z njimi bo. Že tako jih nihče posebej ne posluša, še manj, pa če so starejši in imajo pri svojem zdravniku morda že kar nekaj različnih označb bolezni in operacij v svojem življenju. Zdi se, da je predpisovanje antidepresivov postalo, žal, tudi pri nas kot v državah zahodne Evrope in v ZDA, pot, ki naj bi rešila pacientove težave, čeprav še zdaleč ni tako.

Problem večine antidepresivov je tudi ta, da imajo stranske učinke celo v povečani deprimiranosti, suicidalnosti ter pri zamaščevanju jeter in s tem posledično tudi povečanje telesne teže. Velikokrat bi bilo morda bolje, če bi predpisovali kakšne manj škodljive tablete, ki sploh ne bi imele nobenih stranskih učinkov, saj bi na ta način vzpodbudili pojav placeba, ko ljudem resnično pomaga neka tableta, če mislijo, da jim bo res pomagala. Na temelju placeba je bilo ozdravljenih že veliko ljudi, kar je bilo preverjeno tudi v številnih eksperimentih v Evropi in v ZDA.

NOBENE STOPNICE NE BODO VEČ NEPREMAGLJIVE! Borut Pogačnik

Ko je pred tremi desetletji, zdaj že pokojni predsednik NSIOS - Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije Boris Šuštaršič, postal državni svetnik, se je pokazala prva težava, ko v palači slovenskega parlamenta niso še imeli osebne dvigala oziroma dvižne ploščadi, da bi zmožni z električnim invalidskim vozičkom iz avle na Šubičevi ulici najprej premagati prvih 20 stopnic, nato še drugih 20 stopnic, da bi lahko sploh prišel še do dvigala do dvorane Državnega zbora. Njegov prevoz do dvorane Državnega sveta so reševali preko notranjega dvorišča zgradbe. Kmalu so nabavili **tri dvižne ploščadi**, ki zdaj vsem invalidom, ko pridejo v hram slovenske demokracije, omogočajo dostopnost.

Dandanes pa lahko **kvalitetna osebna dvigala in dvižne ploščadi naročimo v invalidskem podjetju Želva**, kjer si strokovnjaki najprej ogledajo ovire – stopnice, predlagajo primerno osebno dvigalo, ocenijo stroške in po dobavi izvedejo tudi montažo.

Stopnišča dvigala, dvižne ploščadi in goseničarji so danes v uporabi po vsej Evropi, tako za notranjo kot tudi za zunanjo uporabo. Četudi so stopnice zavite in niso povsem ravne, to danes ni več ovira.

Seveda pa so osebna dvigala, ki jih ponuja Želva, iz najbolj kakovostnih materialov. Po obliki elegantna, vsestranska in trpežna.

Najtežji invalidi imajo velikokrat tudi težave, kako priti iz spalnice v kopalnico in se umestiti v banjo za kopanje ali tuširanje. Tudi za to ima Želva rešitve. Na voljo so različne platforme in stropna dvigala, ki so že v marsikaterem domu slovenskih invalidk in invalidov, in se pridoma uporabljajo za tovrsten domači transport.

Osebna dvigala so lahko v pomoč ne samo invalidom, ampak tudi starejšim, ki imajo težave z gibanjem, ko so bili na operativnih posegih zaradi kolen ali kolkov in jim hoja po stopnicah začasno ni mogoča. Tudi tem so lahko osebna dvigala edina rešitev v času njihove rehabilitacije.

Še pred leti smo se za tovrstne rešitve ozirali na tujem in iskali ustrezne naslove, zdaj pa lahko rešitve poiščete v Želvi. Preglejte njihovo spletno stran www.dostopnost.zelva.si. Lahko jim pišete na elektronski naslov Gregorja Gerbca gregor.gerbec@zelva.si ali pokličete na številko: 040 840 820.

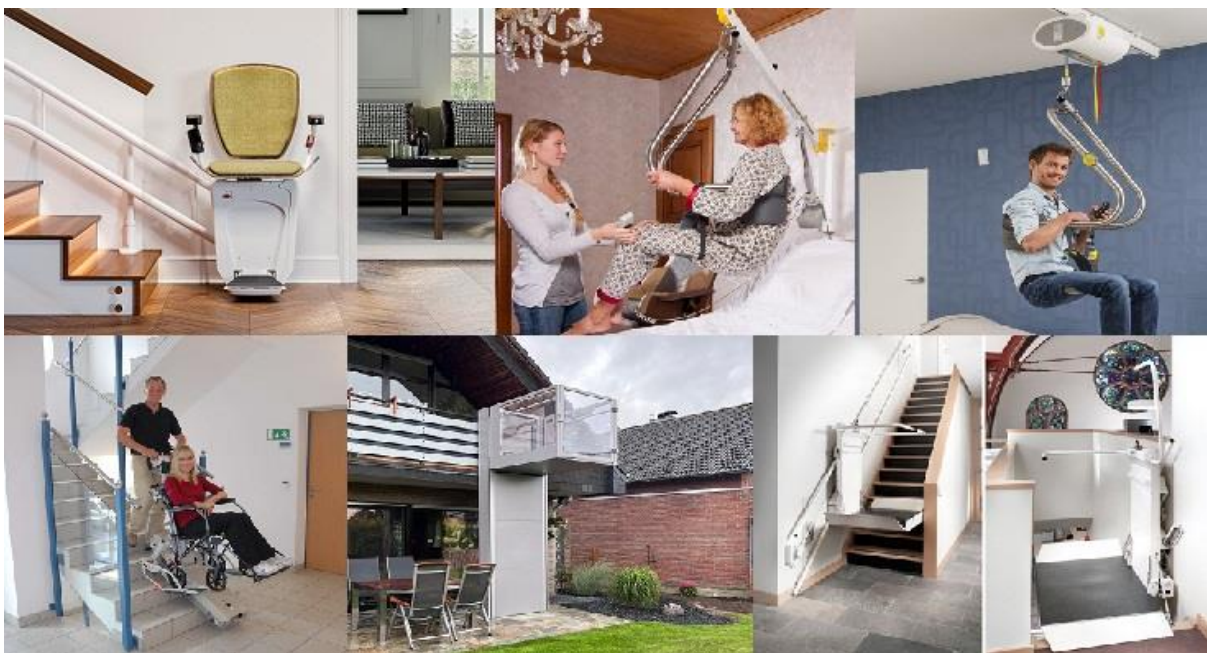

Foto: Želva

POSEBNA PONUDBA

V mesecih decembru in januarju si lahko zagotovite svoje stopniščno dvigalo.

Pokličite in izkoristite super popust v višini **30%**!

Stopniščno dvigalo

~~3.940 EUR~~

2.760 EUR

NAJCENEJŠE NA TRŽIŠČU

Cena vključuje ogled objekta, pripravo načrta in celotno montažo na ključ.

T: 040 840 820

E: prodaja@zelva.si

ŽELVA

Foto: Želva

ZARADI KAVBOJK OB ŽIVLJENJE Zoran Radonjić »Žonki«

V Sovjetski zvezi so v petdesetih in šestdesetih letih 20. stoletja **prepovedali tudi kavbojke in rock 'n' roll**. Mladim, ki so nosili kavbojke, so zaničevalno rekli »stiljaga« – ta moderni. Državna propaganda se je usmerila proti njim. Fakultete so izključile na stotine »stiljag«.

V omenjenem času so Sovjeti lahko **dobili kavbojke le na črnem trgu**. Da bi preprečili ilegalno prodajo, so oblastniki med drugim **posneli komedijo Tujci**, ki govori o mladih črnoborzijancih. Toda stvari v resničnem svetu niso bile niti malo smešne. Tveganje je bilo veliko. Leta 1961 so sovjetske oblasti zajele nekaj črnoborzijancev in jim javno sodile.

Zaradi trgovanja s kavbojkami so postali t. i. zahodni agenti in sovražniki ljudstva. Po dolgem postopku so jih obsodili na 15 let zavora, toda sovjetskim veljakom se je to zdela premila kazen. Vodilni sovjetski politik **Nikita Sergejevič Hruščov** je besnel. V imenu ljudstva je zahteval ponovno obravnavo in »ustrezno« kaznovanje. Po takšni kampanji se je uklonila tudi vlada. Sodni postopek so ponovili.

Dva iz skupine obtoženih črnoborzijancev – tridesetletnega Jana Timofejeviča Rokotova in štiriindvajsetletnega Vladislava Petroviča Fajbišenka – so obsodili na smrt! Njune zadnje besede so bile: **»Kavbojke so najboljša oblačila.«**

Povzeto po: The Alternative Rock And Roll, Dressing up (Leta alternativnega rock and rolla, Moda), dokumentarni film, Discovery Channel, 2003).

KNJIŽNA NOVOST
DA BI BILO ŽIVLJENJE ČIMBOLJ MIRNO
Borut Pogačnik

Mladinska knjiga Založba, strani 240, 29,99 eur Foto: ZIFS

David Zupančič je že s svojo prvo knjigo z naslovom *Življenje v sivi coni* požel veliko uspeha, ko je opisal delo zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja v času krize covid-19. Tokrat pa nas uvaja v **znanost mirnega življenja**, ki jo je odkril na sebi in okoli sebe po epidemiji in v zvezi z napornim delom v kliničnem centru, pisanju doktorata in skrbi za dvoletno hčerko. Ko se je po tridesetem letu starosti lotil nekakšne bilance svojega dosedanjega upravljanja s svojim telesom, je ugotovil, da bodo spremembe nujne.

Besedi mirnejšega življenja, sta se mu uresničili z vsakodnevno prakso meditacije, ki mu je izredno pomagala pri ozemljitvi, stresnosti na skoraj vseh področjih. Ne pogloblja se v zgodovino različnih vrst in oblik meditacije, vendar dovolj jasno pove, da je meditacija lahko zelo enostavna in da prinaša izjemne rezultate pri umirjanju možganov in njihovemu boljšemu funkcioniranju. Že nasploh opažamo, da je veliko hektike v življenju človeka 21. stoletja, za katero pa praktično skorajda ni nekega pomirjevala, razen številnih antidepressivov, ki pa imajo izjemno pogubne stranske učinke, o čemer lahko preberete tudi v današnjih Poberkih.

Pri eni od uspešnih meditativnih vaj poroča tudi o tehniki predstavljanja, da si pričramo občutek, kot da smo nepomična gora, ki s svojo trdnostjo kljubuje zunanemu svetu, ki na ta način predstavlja tudi našo trdnost za vsakdan. Ko se spomnim številnih del Petra Russlla iz 90-ih let, je mogoče najti kar veliko vzporednic s časom zdaj in takrat. P. Russell je meditacijo celo vezal na zavest, ki je tudi nevrologom neulovljiva, saj ne izhaja iz materialnega, in nas povezuje transcendentnim.

Zdravnik David Zupančič tudi v tej novi knjigi odkriva šibkosti, ki so lastne vsakomur izmed nas. Opisuje napad panike, ki ga je bil deležen pri svojih 21. letih, pa tudi o težavah s spanjem, vrednotenjem sreče, ljubezni do sebe in drugih, učinkoviti vizualizaciji ter o pomenu besedice STOP, ki bi jo morali upoštevati v vsaki situaciji, ko se običajno razburjamo in šopirimo brez posebnega razloga. Tako črka S pomeni ustavi se, preden se odzoveš. T: naredi tri globoke vdihe. O: opazuj, kaj se dogaja v tebi ali okoli tebe. P: prepoznaj nove priložnosti. Verjetno to metodo lahko že pridoma uveljavite pri sebi, ko vas morda sprovcira določena situacija, nevljuden voznik, partner ali predstojnik v službi ter se po njej ravnajte. Davida Zupančiču to vsakokrat pomaga in verjetno bo tudi vsem nam. Ko si v težavah, pa vedno o njih poročaj svojim bližnjim, da ne bodo te prešle na področje Nezavednega in od tam v obliki raznoterih odrinjenih vsebin delovale in motile tvoje življenje kot kompleksi.

O MOVEMBRU IN IDEALNI STANOVANJSKI SOSESKI

Borut Pogačnik

Mag. Črtomir Remec in mag. Franc Hočevar

Foto: B.P. – ZIFS 2023

Mesec moških bolezní ali november, kot so ga pred desetletjem poimenovali v Avstraliji, je bil tudi tema oddaje *Odprta dlan* v petek, 24. novembra. Ob sodelovanju direktorja Stanovanjskega sklada RS mag. Črtomirja Remca, pa smo se pogovarjali tudi o **idealni stanovanjski soseski pod Pekrsko gorco v Mariboru**.

Mag. Franc Hočevar je verjetno eden najboljših laičnih poznavalcev moških bolezní pri nas, zlasti kar zadeva **raka na prostati**, saj je tudi njegova življenjska zgodba povezana s to boleznijo. Vsekakor pa vsem moškim nad 50 let starosti svetuje, da gredo na odvzem krvi v bližnji laboratorij, kjer jim bodo izmerili za prostato specifičnega antigena (PSA). Laboratorijske preiskave, tudi če si jih sami plačate niso drage, saj znašajo 10 ali manj evrov.

Močna prisotnost PSA v krvi, je namreč lahko prvi pokazatelj, da z vašo prostato ni vse tako, kot bi moralo biti. Temu običajno sledijo preiskave z ultrazvokom in magnetno resonanco ter odvzem tkiva z biopsijo. F. Hočevar je nadzorno opisal tudi druge primere težav in njihova reševanja v praksi.

Mariborska soseska s 400 enotami je primer vključevanja različnih skupin prebivalstva na nekem območju. Danes je tam bivalna skupnost **Sožitja – Zveze društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju**. So pa tudi stanovanja za osebe, ki potrebujejo stanovanja brez ovir, ter za mlade družine, saj je v sklopu te soseske tudi vrtec, igrala in parkovni del naselja. Takšne vrste sosesk so predvidene tudi še na drugih koncih Slovenije in bodo verjetno zrastle v Kranju, na ljubljanskem Podutiku in pa tudi na mariborskem Pobrežju. Za nas, ki se že leta in desetletja ukvarjamo z ozaveščanjem javnosti o invalidih in invalidnostih, je takšno vključevanje v stanovanjske soseske izjemnega pomena, saj gre za sobivanje vsak dan in vse dni v letu kar največ prispeva k zmanjševanju predsodkov in stereotipov o invalidih.

Zanimivi oddaji lahko prisluhnete v arhivu Radia Zeleni val na linku: <https://soundcloud.com/radiozelenival/odprta-dlan-november-mag-franc-hocevar-in-mag-crtomir-remec>

HUMANITARNOST IN ŠAH

Foto: Ignac Habjanič

V torek, 28. novembra, se je na ptujski tovorni železniški postaji odvijal humanitarni projekt v smislu **nakladanja zbranih plastičnih zamaškov za humanitarne namene in potrebe**. Tu je imel **Ignac Habjanič** okrog 4.000 kg teh, bi se lahko reklo gospodinjskih »odpadkov«, kar zamašek nedvomno je. Pripadniki Slovenske vojske so jih naložili 3270 kg ter odpeljali na reciklažo v firmo Omaplast v Grosupljem. Izkupiček tega odvoza je namenjen **društvu za cerebralno paralizo Sonček Ptuj Ormož**. Pri samem dogodku so razen vojakov aktivno sodelovali učenci OŠ Olga Meglič s Ptuja. Glavna promotorka tega odvoza: najuspešnejša **slovenska šahistka Laura Unuk**, pa ob tem pravi: »Z veseljem se udeležujem humanitarnih prireditev če mi le čas to dopušča in za mene je bil ta dogodek nekaj posebnega kar še nisem poznala in tu sem bila promotorka kar mi je v veliko čast. Mislim, da je potrebno ljudi osvestiti in ozavestiti, da lahko pomagajo tudi na tak način s plastičnimi zamaški, ki se najdejo v vsakem gospodinjstvu.«

Unukova je obiskala tudi OŠ Ljudski vrt na Ptuju, kjer je z člani njihovega šahovskega krožka odigrala simultanko na desetih deskah in kljub močnemu odporu mladih šahistov premagala vseh deset. Mentor tem mladim nadobudnim šahistom je Danilo Polajžer, ki ima naziv mednarodni mojster. Pa morda še to, da je njega dni v bivši državi, ki ne obstaja več, bila sedanja ravnateljica te šole Tatjana Vaupotič-Zemljič, tudi aktivna šahistka ŠK Izbira Ptuj z nazivom šahovska mojstrica ter njihova nepogrešljiva članica tekmovalne ekipe.

ZAKON O INVALIDSKIH ORGANIZACIJAH V JAVNI RAZPRAVI

Vir: Delo (23.11.2023)

MLADINSKI ODBOR PRI EDF JE TUDI NJEGOV PROJEKT Borut Pogačnik

Amir Alibabić

Foto: B.P. – ZIFS 2023

Malokdo ve, da se je že leta 2018 pri **Evropskem invalidskem forumu (EDF)** ustanovil tudi Mladinski odbor, katerega pomemben član je tudi **Amir Alibabić**, predsednik Društva študentov invalidov Slovenije. Kot **študent invalid je tesno povezan z mladimi pa tudi s študijem**, saj ravnokar začinja doktorski študij na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani.

Že kot 6-leten je postal **invalid zaradi nesreče pri sankanju**, ko ga je oplazila kap in od takrat je tudi uporabnik invalidskega vozička. Izjemen pomen za vse invalide v naši državi pa vidi v osebni asistenci, ki jo izvajamo v Sloveniji, kot ena relativno redkih evropskih držav, pa še tu ne gre brez težav.

Kakor ocenjuje A. Alibabić, so se z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti končno dogovorili o nadaljevanju tega pomembnega socialnega programa, ki **omogoča invalidom več enakopravnosti**, tako pri delu kot tudi vseh družbenih dogajanjih. Poslušalci radia tudi niso vedeli, da je Amir Alibabić tudi zanimiv in **uspešen paraplesalec**, saj se s tem ukvarja že vrsto let in niza uspehe. Rad pove, da je z razliko od drugih mladih v naši državi, izjemno dejaven in da se mu zdi nevzdržno, da so mladi tako apolitični in pasivni, kadar gre za reševanje njihovih težav.

O posebnih socialnih programih Društva študentov invalidov Slovenije pa boste izvedeli v sobotni oddaji, **9. decembra med 14.20 in 15.00 uro** na frekvencah **Radia Štajerski val**, ki sta: **93,7 in 87,6 MHz**.

DRUŽENJE IN POGOVOR OB MEDNARODNEM DNEVU PROSTOVOLJSTVA V CELJU Senta Jevšenak

Mestna občina Celje in Celjski mladinski center vabita na druženje in pogovor z županom Mestne občine Celje, g. Matijo Kovačem ob Mednarodnem dnevu prostovoljstva, ki ga obeležujemo 5. decembra.

Vse prostovoljce vabimo, da se nam pridružijo v torek, 5. 12. 2023 ob 17.00 uri v Božičkovi tovarni daril (Glavni trg 8, Celje). Namen srečanja je neformalno druženje, pogovor z županom in snovanje idej za prihajajoče leto.

Za vse dodatne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 031 374 648 ali preko elektronskega naslova: senta.jevsenak@mc-celje.si

KAM SO IZGINILI NAŠI TURKI Dr. Boris Golec*

Vključevanje pokristjanjenih muslimanov – »Turkov« v slovensko družbo med 16. in 18. stoletjem (3)

Pri spremljanju nadaljnjih usod krščenih muslimanov, osmanskih vojnih ujetnikov, ki so se med 16. in zgodnjim 18. stoletjem znašli na slovenskih tleh, predstavlja največjo oviro dejstvo, da **krstne matice in tudi drugi viri skoraj nikoli ne navajajo njihovih priimkov**. Vsega skupaj jih pri 99 krščencih, vpisanih v krstne matične knjige, najdemo šest ali sedem, priimek enega pa poznamo iz drugega vira. Najbolj zgodaj je priimek naveden **leta 1686** pri dečku, ki je v Ljubljani dobil novoskovani **priimek Neuhäusler** po nemškem imenu slovaškega mesta Nove Zámky, kjer so ga ujeli. Nekako v istem času je bil v Pobrežju v Beli krajini krščen **Anton Husić**, ki se v virih prvič pojavi **leta 1694** že kot krstni boter. Tako kot Husičev priimek tudi drugi zvenijo tuje, a jih na prvi pogled ne bi pripisali muslimanom: Ortafalić, Possegga, Pirolić, Raddi, Zuratur in Atrošić. Analogije iz širšega avstrijskega prostora pričajo, da so se sledovi za krščenimi »Turki« neredko zabrisali s tem, ko je posameznik pozneje sprejel ali dobil drug, za novo okolje običajen priimek, in sicer pogosto po kraju bivanja ali preprosto priimek Türk. V slovenskem prostoru kaže na takšno težnjo ugotovitev, da je omenjeni Husić v vlogi krstnega botra enkrat naveden kot **Anton Turek**.

Grad in trg Pobrežje ob Kolpi po Valvasorju leta 1679. V trgu je od grofa Purgstalla dobil leta 1707 posest pokrščeni Anton Husić, čigar potomstvo prebiva v bližini še danes.

Maloštevilna pričevanja o integraciji krščencev in krščenk v novo okolje govorijo tako o uspeli kot o ne docela uspeli oziroma neuspeli vključitvi v družbo. Slovenska pisma **baronice Ester Maksimilijane Coraduzzi** iz Koče vasi, denimo, okoli leta 1690 pričajo o nemirnem duhu njene krščenke, ki jo baronica imenuje Turkinja, Regina oziroma »moja Regina«. Pri tem je pomenljivo, da ji je dekle vsaj dvakrat pobegnilo (»Moja Regina mi je spet proč tekla«) in imelo občudovalca, ki ga njena gospodarica ni marala. Edina iz krstnih matičnih knjig znana krščenka, za katero vemo, da se je omožila, je hkrati tudi primer osebnostno problematične osebe. Gre za mlinarico Elizabeto Železnik iz Ribnice, ki se je leta 1690 znašla pred sodiščem in bila kaznovana zaradi prešuštva z mladim Jurijem Andrejem grofom Trilekom. Slaba tri leta po krstu leta 1684 se je omožila z mlinarjem Jurijem Železnikom in mu čez dve leti rodila sina, o katerem je na zaslišanju izpričala, da je možev in ne grofov. Po vnovičnem zaslišanju v začetku leta 1693 poročila o nezvesti mlinarici prenehajo. Poleg Elizabete poznamo iz istega časa še tri omožene »turške« krščenke, vendar za nobeno ni izpričano, ne kje ne kdaj je prejela krst. Prva je bila »gospa« Katarina Frančiška Pavlin, omenjena leta 1691 v Ljubljani kot krstna botra »turški« krščenki.

O dveh turških krščencih vemo, da sta se šolala, ne pa tudi, kako uspešna sta bila kot učenca in kaj se je z njima dogajalo pozneje. Prvi je kot sedemletnik leta 1650, še pred krstom, začel v Ljubljani obiskovati začetno jezuitsko šolo, drugi, doma iz Bihača, pa je leta 1698 izpričan kot na novo vpisan na latinsko šolo v Rušah pri Mariboru. Ni izključeno, da sta šolanje končala in da je kateri pristal delo v duhovniškem ali redovniškem poklicu. Redovnica bi lahko postala tudi desetletna deklica iz bolgarskega Vidina, ki so jo leta 1689 darovali celovškim uršulinkam.

Od redkih krščencev, ki jih poznamo (samo) iz drugih virov, ne iz krstnih matic, je znana le usoda Antona Husića, krščenega pred letom 1690 v Beli krajini. Husić je za zdaj na Slovenskem edini krščen musliman, o katerem obstaja pričevanje, da se je naselil na kmečki posesti in si ustvaril družino. Izviral je od nekod z današnjega mejnega ozemlja med Hrvaško in severozahodno Bosno, po krstu pa je služboval v ogulinski kapetaniji. Kot plačilo za dolgoletno zvesto službo v Vojni krajini mu je tamkajšnji **kapetan Janez Adam grof Purgstall** podelil hišo in zemljišča v trgu Pobrežje ob Kolpi in njegovi okolici, o čemer govori grofovo svoboščinsko pismo iz leta 1707. Husićev primer je še posebej zanimiv, ker sta se krščenčev rod in priimek (danes Husič) ohranila na delu njegove posesti pri Pobrežju vse do danes, tj. več kot tri stoletja.

Dejstvo, da je Anton Husić ohranil priimek in postal podložnik, utrjujeta v literaturi izražene domneve, po katerih izvirajo od koloniziranih turških vojnih ujetnikov tudi nekateri muslimansko zveneči priimki, ki so se deloma do danes ohranili na južnem Štajerskem, v Prekmurju in drugod na Slovenskem, npr. Murat, Mustafa, Beg, Hasan in drugi. Vendar zahteva presojanje etničnega izvora zgolj na podlagi priimka zelo veliko mero previdnosti. Na Recenjaku na Pohorju sta, denimo, domačiji s pomenljivima imenoma Hožič in Murat. Razgled po virih je pokazal, da nimata nobene zveze z muslimani in da sta se takšni obliki imen razvili zelo pozno, Hožič iz Hasiča oziroma Haziča, Murat pa iz Maierholda. Tudi priimek Aškerc, ki ga je naš znameniti pesnik **Anton Aškerc** (1856–1912) pripisoval turškemu vojnemu ujetniku, ima povsem drugačen izvor.

*Prof. dr. **Boris Golec**, znanstveni svetnik na Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU in redni profesor Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in dolgoletni član Združenja invalidov – Foruma Slovenije.

PRISLUHNIMO TIŠINI: BOLJŠI STANDARDI

Vlasta Tifengraber

Foto: Prisluhnimo tišini

Končno! **Od 1. novembra je nadomestilo za slušne aparate, ki jih krije ZZS, višje.** Po novem je cenovni standard **slušnega aparata za odraslo osebo 450 evrov in za mladostnike do 20. leta 850 evrov.** Poleg novih cenovnih standardov pa imamo **prvič določene tudi tehnične standarde za slušni aparat.**

Oddaja Prisluhnimo Tišini je že dostopna preko linka: <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/175000165?s=tv>

IGRAJ SE Z MANO

Matej Rovšek

V okviru Mednarodnega festivalskega leta »Igraj se z mano« tradicionalno poteka **Bodi umetnik** - Mednarodni likovni natečaj »Igraj se z mano«. Letos poteka že 17. po vrsti. Bodi umetnik je del celoletnega projekta, ki vključuje Mednarodni likovni natečaj »Igraj se z mano«, Mednarodni kulturno-likovni dogodek »Igraj se z mano« in Mednarodne potujoče likovne razstave »Igraj se z mano«. Po zaključenem natečaju bo sledila **otvoritvena razstava**, po tej osrednji razstavi pa bodo likovna dela otrok zaokrožila po številnih različnih lokacijah po Sloveniji.

Vabimo Vas, da z likovnimi deli vaših učencev sodelujete na likovnem natečaju, katerega temi sta »IGRAJ SE Z MANO« in »RAZLIČNO SMO«. Prijave na Bodi umetnik - 17. Mednarodni likovni natečaj »Igraj se z mano« so možne le preko spletnega obrazca, ki ga najdete na spletni strani **IGRAJ SE Z MANO do 20. 12. 2023**. Za dodatne informacije pokličite ali pišite na elektronski naslov: 031 459 600 (od ponedeljka do petka med 12.00 in 14.00 uro), bodiuMETNIK@IGRAJSEZMANO.SI.

PRAVICA DO ENAKE OBRAVNAVE IN ENAKE MOŽNOSTI LJUDI Z INVALIDNOSTMI

Miha Lobnik

Ob mednarodnem dnevu invalidov in svetovnem dnevu človekovih pravic,
ki ju obeležujemo 3. in 10. decembra,

Zagovornik načela enakosti
vabi na okroglo mizo

**Pravica do enake obravnave in enake možnosti
ljudi z invalidnostmi,**

ki bo v četrtek, 7. decembra 2023, ob 11. uri,
v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani
(Kersnikova ul. 2, vhod skozi pasažo s Slovenske in Gosposvetske ulice)

V Sloveniji je ljudem z invalidnostmi zagotovljeno varstvo pred diskriminacijo z ustavo, mednarodnim pravom, pravom EU in več zakoni. Država je zavezana tudi k spoštovanju in uresničevanju določil Konvencije o pravicah invalidov. Ljudje z invalidnostmi imajo enake pravice kot vsi drugi ljudje na vseh področjih družbenega življenja, na primer pri izobraževanju, zaposlovanju in delu, pri dostopu do dobrin in storitev, pri sodelovanju v javnem življenju. Pravic ljudi z invalidnostmi pa se ne spoštuje vedno ali v celoti, razlaga se jih ozko ali se za njihovo neupoštevanje išče različne izgovore. Zagovornik načela enakosti ugotavlja, da je prišlo pri zagotavljanju dostopnosti javnih stavb in javnega prevoza do velikih zaostankov pri uresničevanju zakonodaje. Nedostopnost ljudem z invalidnostmi preprečuje polno in enako vključenost v družbo.

Prosimo, da svojo udeležbo potrdite najkasneje do ponedeljka, **4. decembra do 15. ure** na telefon: 01/4735-537 ali prek spletnega obrazca. Udeležba je brezplačna do zasedbe mest.

Sporočevalca izdaja Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 3534, 1116 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Tajnica uredništva: Katarina Lukešević

Telefon: 041/381-679; e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Z odločbo Ministrstva za kulturo z dne 16.12.2020 je elektronski medij »Sporočevalec« v razvidu medijev pod zaporedno številko 2378.

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (FIHO), Luka Pavlin (ZDSSS), Anton Petrič (ZDGNS), Jože Globokar (ZPS), Anja Pišlar (Zveza Sožitje), Pavel Kranjc (ZMS), Drago Perko (Zveza ŠIS – SPK), Jože Ocvirk (Društvo za zdravje naroda), Irena Vovk Terčič (Zveza Sonček so.p.), Niko Kostjukovskij (predstavnik bralcev)
Izhajanje revije podpirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Ministrstvo za kulturo.